

DOI 10.31909/26168812.2019-(45)-5

УДК 373.5.016:81243:004.77

Катерина ДОВГОПОЛИК*

Анастасія БРАЖНИКОВА

ПЕДАГОГІЧНА СТРАТЕГІЯ ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ В АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕРЕСУ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

В статті розглянуто педагогічний потенціал новітніх засобів навчання, зокрема, хмарних сервісів для мотивації та активізації інтересу старшокласників до вивчення іноземних мов. Розкрито поняття інтересу, хмарних сервісів та хмаро орієнтованих засобів навчання. Акцентовано увагу на необхідності розуміння педагогом основних вікових та психологічних особливостей учнів задля якісної та продуктивної роботи. Наведено класифікацію хмарних сервісів в залежності від методів навчання під час вивчення іноземної мови. Висвітлено можливості, що надають хмарні сервіси вчителю-предметнику та їх вплив на інтерес учнів, а також перспективи дослідження з даної теми.

Ключові слова: іноземна мова, хмарні сервіси, інтерес, активізація, старша школа, засіб навчання, метод навчання, компетентність.

Постановка проблеми. В рамках Болонського процесу нині інтенсивно створюється єдиний простір для закладів вищої освіти Європи. В цьому контексті українська система освіти перебуває у процесі реформування, про що свідчать і пріоритети Закону «Про освіту», і концепція Нової української школи, у цьому зв'язку є інтеграція вищої освіти і науки України в освітній та дослідницький простір Євросоюзу. З огляду на це актуалізується мобільність здобувачів вищої освіти, що зумовлює з одного боку поглиблене володіння принаймні однією іноземною мовою, а з іншого – максимальне врахування нагальної соціально-педагогічної потреби в їх компетентному перебуванні в інформаційному соціумі, де виключного значення мають новітні інформаційні-комп'ютерні технології.

Визначний німецький письменник Йоган Вольфганг Гете так висловлювався про потребу знання мов: «Той, хто не знає іноземної мови, не знає своєї власної». Саморефлексія педагогічного досвіду засвідчує про те, що основною мотивацією при вивченні мови для учня, зокрема старшої школи, стає можливість працевлаштуватись в організації інтернаціонального рівня та очікуваний кар'єрний зріст в майбутньому. До того ж, особистість, яка володіє мовами, як правило є різнобічно розвинутою, адже ж володіє кращими здібностями до вивчення нового, вільніша та більш впевнена у спілкуванні з оточуючими. Статистичні дані, які наводять економісти, свідчать про те, що володіння фахівця іноземними мовами втричі збільшує його заробітну платню. Так, наприклад, англійська мова – це офіційна мова міжнародного бізнесу та торгівлі, Інтернету і техніки, науки і мистецтв; 80% ділового мовного простору займає саме вона. Отож володіння англійською мовою є важливим чинником, що суттєво і позитивно впливає на збільшену конкурентоздатність і професійну мобільність сучасного фахівця на світовому ринку праці.

Водночас маємо зауважити, що частка учнівської молоді свій інтерес щодо опанування іноземних мов пояснює можливістю отримання іноземного диплому про вищу освіту, поїздки за кордон, працевлаштування в організації інтернаціонального рівня та

* Довгополік К. – аспірантка, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, e-mail: kattdov@gmail.com;

Бражнікова А. – аспірантка, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, e-mail: anastasiabrazhnikova53@gmail.com

гарантований кар'єрний зріст в майбутньому. Якщо йдеться про учнів старшої школи, то це є відповідальним кроком для успішного складання ЗНО з іноземної мови, що стане визначним моментом в освіті протягом життя.

У закладах загальної середньої освіти для якісного та ефективного засвоєння іноземної мови вчитель повинен враховувати вікові особливості учнів та їх вподобання. Як показує практика закладів освіти зарубіжжя, використання педагогічного потенціалу хмарних технологій дозволяє викладачу якісно проводити заняття, а учням мати вільний доступ до навчальних завдань, дидактичних матеріалів та альтернативних підручників; не менш суттєвим є і те, що батьки набувають можливостей знайомитися з навчальними досягненнями дитини. До того ж у контексті вивчення іноземної мови хмарні технології дають можливість мати постійну мовну практику з носіями мови, візуалізувати та індивідуалізувати навчальний матеріал та завдання, зробити навчання захопливим та цікавим не лише для учня, а й «переможним», більш того, хмарні сервіси дозволяють застосовувати BYOD-підхід*, що значно спростить організацію навчання в школах з недостатнім комп'ютерним технічним забезпеченням та оптимізувати освітній процес інклюзивного закладу освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Використання хмарних технологій та сервісів в освіті досліджувало чимало українських учених: В. Ю. Биков, С. Г. Литвинова, В. М. Дем'яненко, М. В. Попель, М. П. Шишкіна, А. М. Стрюк, О. Г. Глазунова, Н. А. Хміль, С. М. Коноваленко, П. Г. Шевчук, А. Е. Кононюк; конструктивні дослідження характеризують і доробок зарубіжних дослідників – Riz J., Sklater N., Armbrust M., Fox A., Griffith R. та ін..

Аналіз літератури з педагогіки і психології показує, що значення інтересу підкреслювали багато педагогів минулого. Чи не найсистемно феномен інтересу представлено у доробку Я. А. Коменського, К. Д. Ушинського, І. Ф. Гербарта, І. Г. Песталоцці, А. Дістервега, А. С. Макаренка, В. А. Сухомлинського, а також послідовників – В. С. Безрукової, Л. І. Божович, А. К. Маркової, А. М. Матюшкіна, В. Ф. Моргуна, Н. Г. Морозової, Г. І. Щукіної та ін.

Так, низка науковців (Ю. К. Бабанський, Б. П. Єсіпов, І. А. Ільницька, Н. П. Кочетков, І. П. Підласий, В. І. Орлов, А. В. Усова, Г. Я. Шишмаренкова) присвятили свої твори проблемам сутності та специфіки пізнавальної самостійності, а також проблемі активізації школярів у навчанні. Проблема пізнавальної активності учнів в психологічному аспекті приділялася значна увага в дослідженнях К. А. Абульхановой-Славської, Б. Г. Ананьєва, Л. І. Божович, В. М. Вергасова, Л. С. Виготського, А. П. Гримак, В. В. Давидова, Т. В. Кудрявцева, Ю. І. Кулюткіна, Н. О. Менчинської, Г. В. Суходольського та ін.

У контексті активізації пізнавальних інтересів особистості над проблематикою використання хмарних сервісів саме під час вивчення іноземних мов працювали Губіна А. М., Мартинюк А. П., Шкарбан І., Дем'яненко В. М., Кобиця В. М., Зарічанська Н. В., Боблієнко О. П., Сороко Н. В. та ін., а також зарубіжні науковці М. А. Pérez-Juárez, M. Antón-Rodríguez, Di Zou, Ying Xu, Paulinus Etim, Ching Sing Chai, Eder Intriago та ін. Натомість ще й досі не в повній мірі оцінено ресурсність активізації інтересу школярів за допомогою використання хмарних сервісів як на рівні наукового осмислення, так і практичної апробації.

Наукові завдання статті. Незважаючи на очевидну важливість знання іноземних мов та вивчення їх учнівською молоддю, наразі вчені дослідники констатують як мінімум відсутність позитивної динаміки (а радше явне зниження інтересу до опанування навичок спілкування іноземною мовою). Особливо це є показовим у категорії старшокласників. Відповідно, наслідками відсутності мотивації до навчання мовам є недостатня мовна практика та аудіювання, недостатній словниковий запас, низький рівень вивчення граматики. Але причина може критися не лише у незацікавленості учнів, але й у тому, що

* BYOD – з англ. «Bring your own device» – принеси власний пристрій

у навчальному процесі використовуються педагогом недостатньо результативні методи, що в аспекті зацікавлення саме сучасної учнівської аудиторії. Серед тенденційних, схоластичних методів та типових помилок вчителя-мовника можуть бути зокрема перевантаженість навчальної програми інформацією та фактами, що, замість слугувати пізнанню дійсності, навпаки не мають до останньої жодного стосунку. Отже між теорією і практикою відсутній логічний зв'язок – місток, який поєднує між собою два навчальних компоненти і міг би посилити ефективність засвоєння навчального матеріалу. Це позначається на домінуючому нині «достатньому» рівні знань учня старшої школи з іноземних мов. Постає проблемним питання по-новому оцінити роль інтересу сучасного старшокласника виявити важелі впливу на його позитивну динаміку щодо вивчення іноземної мови, спираючись на педагогічний потенціал хмарних технологій.

Мета статті. На основі аналізу наукових джерел узагальнити конструктивні ідеї, реалізація яких сприятиме активізації в учнів старшої школи пізнавальних інтересів засобами педагогічно вмотивованого використання хмарних сервісів.

Виклад основного матеріалу. На основі аналізу психолого-педагогічних досліджень проблеми пізнавального інтересу ми прийшли до узагальнення про те, що в його основі лежить емоційно-позитивне ставлення до предмету, до навчальної діяльності в цьому напрямку.

Зауважимо, що у численних психолого-педагогічних і біологічних концепціях існують різні точки зору на трактування поняття пізнавального інтересу. Одні вчені вважають, що пізнавальний інтерес виступає в якості засобу навчання, як проблема цікавості (Ю. Б. Бабанський, Д. І. Трайтак, І. Д. Синельникова), інші ж стверджують, неможливо весь навчальний матеріал, його успішне засвоєння учнями, побудувати на «інтересі» (Н. Г. Морозова, А. А. Фурман, Г. І. Щукіна та ін.)

Ми ж, в свою чергу, визначаємо інтерес як виборчу цілеспрямованість і емоційно забарвлене ставлення учнів до набуття наукових знань, стимулююче оволодіння ними задля подальшого розширення та поглиблення.

Значна увага проблемі пізнавальних інтересів приділяє Г. І. Щукіна, яка визначає пізнавальний інтерес як «... виборчу спрямованість особистості, звернену до області пізнання, до її предметної сторони і самого процесу оволодіння знаннями»¹.

Г. І. Щукіна зазначає, що пізнавальний інтерес спрямований на пізнання, оволодіння знаннями, які представлені в шкільних предметах. Однак особливість пізнавального інтересу полягає не в простому ознайомленні з навчальним предметом, а в тому, що об'єктом пізнавального інтересу є сам процес пізнання, який характеризується націленістю на проникнення в сутність явищ (а не просто бути споживачем інформації про них), пізнанням теоретико-прикладних основ певної галузі знань, відносно стійким прагненням до постійного глибокого і ґрунтового їх засвоєння.

Проблема пізнавального інтересу в психолого-педагогічній літературі досліджується в різних аспектах. Так, у психологічному аспекті розуміння даної категорії основні точки зору зводяться до наступного: інтерес має пізнавальну спрямованість, інтерес – це, насамперед, ставлення; характерна риса інтересу – емоційна забарвленість.

Одне з найбільш складних завдань, що стоять перед вчителями іноземної мови, полягає в тому, як стимулювати уяву своїх учнів так, щоб вони були більш мотивовані до навчання.

Як зазначалось, нині іноземна мова міцно зайняла свою позицію в переліку предметів, обов'язкових для подальшої успішної професійної діяльності особистості. Ми не можемо вже уявити собі сучасного успішного професіонала, який не володіє хоча б на мінімально допустимому рівні іноземною мовою в ракурсі сфери обраної професійної діяльності. Іноземна мова сьогодні – це не тільки засіб спілкування між різними культурами, засіб розуміння навколишнього світу в його різноманітті; сьогодні – це та

¹ Щукіна Г. І. (1988). *Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся*. М.: Педагогика.

сходінка, яка може зіграти, можливо, ключову роль в подальшому просуванні в професійній діяльності будь-якої людини.

Однак, незважаючи на всю значущість цього предмета, на жаль, відзначається зниження рівня мотивації до вивчення іноземної мови серед старшокласників.

Як наслідок, перед вчителем постає питання: що саме заважає учню прогресувати в оволодінні іноземною мовою, чому знижується мотивація до її вивчення? І це з урахуванням того, як засвідчує практика, що багато показують досить хороші успіхи на початковому і середньому етапах вивчення мови. Імовірно причина криється в тому, що чимало вчителів не готові або ж не хочуть враховувати складність віку і ті психологічні особливості, які є визначальними у виборі методів, технологій і підходів до викладання іноземної мови учням певного вікового періоду.

Отже, старший шкільний вік, або, як психологи (І.Д. Бех, М.М. Забродський, І.С. Кон) його ще називають «рання юність»² відноситься до вікового періоду розвитку особистості від 15 до 18 років включно, це відповідає віку учнів старшої школи. На початку періоду ранньої юності підліток знаходиться в маргінальному стані, так як він вже не дитина, але ще поки й не дорослий. Відбувається ускладнення аналітико-синтетичної діяльності кори великих півкуль в процесі праці і навчання, що призводить до підвищення нервової збудливості, а також до порушення нормальної діяльності нервової системи.

У школярів даного вікового періоду спостерігається вибірковість у ставленні до навчальних предметів, а також різноманіття інтересів, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю. Учні часто задаються питанням: «Як і де зможу я застосувати іноземну мову, навіщо вона мені в моїй професії?» Як переконує шкільна практика, нерідко викладачі досить абстрактно інформують про значущість мови, хоча саме це питання і є відправним пунктом, свого роду трампліном для подальшого розвитку мотивації особистості щодо вивчення іноземної мови.

За нашими педагогічними спостереженнями у старших класах учні стикаються з підвищенням рівня вимог, які пред'являють їм батьки, школа або ті спільноти, до яких він причетний. Отож виникає протиріччя між тим рівнем психологічного розвитку, якого він досяг, і тим, що від нього вимагають.

Наш досвід та шкільна практика дозволяють стверджувати, що саме впливаючи на емоційну сторону сприйняття іноземної мови, можна підвищити мотивацію, яка в свою чергу стане сприятливою для навчальної діяльності старшокласників. Адже сьогоднішні старшокласники відрізняються особливою потребою саме до емоційно-привабливого викладання навчального предмета. Зробити урок більш емоційним та підвищити інтерес учнів до вивчення іноземної мови дозволяє педагогічно вмотивоване використання хмарних сервісів.

Принагідно зазначимо, що термін «хмарний сервіс» виник на основі технології хмарних обчислень. Нині існує безліч визначень поняття хмарних обчислень та технологій. У 2011 році Національний інститут стандартів та технологій США дав таке визначення хмарним обчисленням: «Хмарні обчислення – це модель забезпечення зручного мережевого доступу на вимогу до деякого загального фонду, у якому конфігуруються обчислювальні ресурси (наприклад, мережі передачі даних, серверів, пристроїв зберігання даних, додатків і сервісів – як разом, так і окремо), які можуть бути оперативно надані та вивільнені з мінімальними експлуатаційними витратами або зверненнями до провайдера»³. Хоча дане визначення на сьогоднішній день й небезпідставно критикують деякі вчені, але більш точного поки не існує.

Розробники хмарних технологій визначають їх як інноваційну технологію, що надає

² Кон І.С. (1989). *Психологія ранньої юності*. М.: Просвітництво.

³ Mell Peter and Grance Timothy. The NIST Definition of Cloud Computing (англ.). Recommendations of the National Institute of Standards and Technology. URL: <https://csrc.nist.gov/publications/detail/sp/800-145/final> (Application date 19.07.2019)

динамічно масштабовані обчислювальні ресурси і програми через Інтернет в якості сервісу під управлінням постачальника послуг⁴.

Слід зауважити, що донедавна прийнято було розрізняти три основні моделі розгортання хмар: інфраструктура як сервіс (IaaS), платформа як сервіс (PaaS) та програмне забезпечення як сервіс (SaaS). На сучасному ж етапі розвитку хмарних технологій та сервісів вчені додатково виділили такі рівні: сховище як сервіс (storage-as-a-service), апаратне забезпечення як сервіс (hardware-as-a-service), комунікація як сервіс (communication-as-a-service), настільний комп'ютер як сервіс (desktop-as-a-service), безпека як сервіс (security-as-a-service) аварійне відновлення як сервіс (disaster recovery-as-a-service), і навіть маркетинг як сервіс (marketing-as-a-service) і охорона здоров'я як сервіс (healthcare-as-a-service) та багато інших. Загалом усі вищеназвані сервіси називають EaaS («Everything as a service») або XaaS, тобто «Все як сервіс», що розуміють як підмножину хмарних сервісів⁵.

В закладах загальної середньої освіти найбільшої популярності в даний час⁶ набули хмарні сервіси моделі SaaS, так як вони не потребують значних матеріальних витрат, спеціальної освіти, щодо їх використання, ліцензійного програмного забезпечення та потужної комп'ютерної інфраструктури. Software as a Service або SaaS – це модель розгортання програми, яка надає додатки кінцевому користувачеві як послугу за вимогою. Доступ до такого додатку здійснюється за допомогою мережі, а найчастіше за допомогою Інтернет-браузера.

Вивчення і узагальнення фахової літератури дозволяє констатувати, що хмарні сервіси – це потужний інструмент для професіонала. Завданнями, що постають перед педагогом є розробити методологію використання певних сервісів та обґрунтувати доцільність їх використання, а також освоїти в досконалості той сервіс у якому необхідно працювати.

Наш досвід переконує в тому, що для педагога коло можливостей використання хмарних сервісів у роботі досить широке. Перш за все це зручний та постійний доступ до навчальних матеріалів в незалежності від того чи є поряд комп'ютер, для чого достатньо мати власний смартфон та аккаунт у Google. Такий спосіб дозволяє не завантажувати аудіо- та відеоінформацію на носії, а переглядати її безпосередньо з браузера (або через додатки для смартфонів). Використовуючи досвід зарубіжних колег, можливим стає проведення онлайн-конференцій, уроків, тренінгів та ін. як для учнів так і між різними освітніми закладами. Неоціненно слід вважати ресурсність цього засобу в оптимізації індивідуальної роботи з невстигаючими учнями та школярами, які бажають поглиблено вивчати навчальний предмет, адже, не зважаючи на постійне вдосконалення системи освіти, все одно вона покерована на середній рівень засвоєння знань; більш продуктивною та комфортною для учнів стане робота над проектами, спільна робота над завданнями та просто спілкування з однолітками на теми, які цікавлять саме їх. Хмарні сервіси відкривають нові горизонти для вчителя, адже це дає змогу проводити онлайн-уроки, інтегровані практичні заняття тощо.

Слід зазначити таке: застосування хмарних сервісів під час освітнього процесу викликало появу нової термінології у педагогічній науці. Зокрема, з'явилися такі поняття, як хмаро-орієнтовані технології навчання, хмарні засоби навчання та ін. Деякі фахівці (А.М. Стрюк, М.В. Рассовицька) стверджують, що хмаро орієнтовані технології навчання вимагають створення системи нових засобів, оновлення методів і форм організації

⁴ Монахов Д.Н., Монахов Н.В., Прончев Г.Б., Кузьменков Д.А. (2013) *Облачные технологии*. Теория и практика. М.: МАКС Пресс, 11 с.

⁵ Sakovich N. *Everything-as-a-Service (XaaS): Definition and Examples*. SamSolutions. URL:<https://www.sam-solutions.com/blog/everything-as-a-service-xaas-definition-and-examples/> (Application date 12.08.2019)

⁶ Коротун О. (2015). *Хмарні SAAS – сервіси в освітньому процесі загальноосвітніх навчальних закладів*. Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної. Випуск №7. С. 49 URL: <http://eprints.zu.edu.ua/17178/> (Дата звернення 20.08.2019)

навчання й управління навчальною діяльністю; науковці навіть аргументували виникнення такого поняття, як хмаро орієнтовані засоби навчання⁷.

Під цим поняттям, на нашу думку, доречно розуміти спосіб взаємодії вчителя та учня під час освітнього процесу з використанням хмарних сервісів, які спрямовані на набуття учнями ключових компетенцій.

Якщо йдеться про компетентність, то варто виходити з того, що це динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, які визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність⁸.

У нашому розумінні, здобувач освіти при вивченні іноземної мови хмаро орієнтованими засобами навчання успішно набуває такі ключові компетентності: спілкування іноземними мовами та інформаційно-цифрова компетентність. До їх змістового наповнення відносять:

- уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів;
- уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування;
- впевнене критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні;
- інформаційна й медіа-грамотність;
- розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо)⁹.

Тож не дивно, що компетентнісний підхід в освіті спричинив вплив на методи навчання, використовувані та широко вживані педагогами у своїй діяльності. А методи навчання (від гр. *methodos* – спосіб пізнання, шлях дослідження) – це упорядковані способи діяльності вчителя й учнів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань¹⁰.

На підґрунті класифікації методів навчання Ю.К. Бабанського¹¹ ми й виокремили такі підгрупи, які дозволять впроваджувати хмарні сервіси при роботі вчителя на уроках англійської мови для підвищення інтересу учнів:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання почуття обов'язку і відповідальності.

Так до першої підгрупи методів можна віднести: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, ситуації емоційно-моральних переживань, зайнятості, аперцепції та пізнавальної новизни. У цьому ракурсі саме хмарні сервіси LearningApps та Umaigra дозволяють створювати інтерактивні ігри на основі навчального матеріалу вчителя, їх можна застосовувати як для окремих тем з англійської мови, так і для організації позаурочної роботи. Сервіс Thinglink надає можливість створення мультимедійних плакатів з

⁷ Стрюк А.М., Рассовицька М.В. (2015). *Використання хмарних технологій у комбінованому навчанні інформатики студентів інженерних спеціальностей*. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія.. URL: <https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=1&hl=uk> (Дата звернення 21.08.2019)

⁸ Закон України «Про освіту» № 2145-VIII. Редакція від 09.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Дата звернення 10.08.2019)

⁹ Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Коберник І. (2016). *Концептуальні засади реформування середньої школи*. НУШ. р. 34 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (Дата звернення 20.08.2019)

¹⁰ Кузьмінський А.І. (2010). *Технологія і техніка шкільного уроку: навч. посіб.*. К.: Знання, 121 с.

¹¹ Зайченко І.В. (2008). *Педагогіка*. К., «Освіта України», «КНТ», 528 с. URL: https://pidruchniki.com/14280824/pedagogika/klasifikatsiya_metodiv_navchannya (Дата звернення 22.08.2019)

маркерами. До того ж маркери можуть містити фото, відео, та аудіо контент, що допоможе при вивченні країн походжень мови, що вивчається, нової лексики, візуального зображення основних граматичних правил та ін.

Під час навчальних дискусій доцільно використовувати Skype, Google Groups та Microsoft Teams для створення конференції, індивідуальних та групових чатів з носіями іноземної мови. Вчитель може задавати певні теми для диспути, які учні мають опрацювати самостійно за допомогою даних сервісів. Цікавим досвідом стане використання Google Jamboard, що дозволяє групову роботу над будь-якими проектами. Mindmeister стане інструментом при роботі з «mind-картами» (інтелект-картами), що візуалізують та структурують навчальний матеріал.

Для створення ситуацій емоційно-моральних переживань, зайнятості, аперцепції, пізнавальної новизни можна застосовувати:

- YouTube і Stream. Для демонстрування відео фрагментів ток-шоу, новин, документальних фільмів, реаліті-шоу про необхідність та переваги вивчення іноземних мов, негативні приклади з життя асоціальних особистостей.

- Quizlet. Для демонстрації турів по зарубіжним країнам, пізнання культурних та релігійних цінностей та способу життя іноземців.

- Microsoft SharePoint. Для обговорення побаченого та почутого на уроці, створення групових проектів для виконання спільних навчальних завдань.

- Google Docs, Sheets and Slides; Microsoft Word, Excel, PowerPoint. Для роботи з текстами, презентаціями, створення словників з іноземної мови. Дані сервіси також надають можливість спільної групової роботи над навчальними завданнями.

- Google Forms. Створення анкет та опитувань за темами уроків, виховної роботи.

Як зазначалось, до другої підгрупи методів навчання відносять: переконання в значущості навчання, пред'явлення вимог, вправи, спрямовані на виконання вимог, заохочення в навчанні, засудження недоліків в навчанні. Отож для підсилення мотивації до вивчення іноземної мови, вчитель може використовувати сервіс Google Hangouts Meet, за допомогою якого створюється можливість організувати відео конференції та відео мости з успішними людьми, які досягли звершень в кар'єрі за допомогою своїх знань з іноземної мови.

Google Classroom дозволяє розробляти індивідуальні курси з іноземної мови для учнів:

- з низьким рівнем знань;
- з достатнім рівнем знань для підвищення рівня володіння іноземною мовою;
- з високим рівнем знань для поглибленого вивчення іноземної мови;
- що знаходяться на сімейному навчанні;
- що навчаються за дистанційною формою навчання;
- в період карантину або довготривалої хвороби.

До того ж даний сервіс дозволяє вчителю викладати до мережі Internet як окремі матеріали та завдання, так і цілий курс з певної теми. Зручним є можливість додати тестування, яке сервіс сам перевіряє та видає результат.

Для заохочення в навчанні та засудження недоліків педагог може використовувати рейтингову систему навчальних досягнень учнів за допомогою хмарних сервісів Google Docs, Sheets або Microsoft Word, Excel. Для найбільш активних учнів можливо «запропонувати безкоштовну поїздку» до мовного табору або навчання на поглиблених онлайн-курсах з англійської мови.

Висновки. В результаті аналізу наукової літератури цілком очевидно є те, що інтеграція хмарних сервісів в навчання іноземних мов не була предметом спеціального дослідження. Має сенс провести дослідно-експериментальну роботу в цьому плані.

Педагогічні можливості застосування хмарних сервісів, нами були проаналізовані з позиції професійної діяльності вчителя. Це дозволило констатувати про наявність їх

потенціалу в аспекті підтримки інтересу учнів на рівні, необхідному для якісного вивчення іноземної мови

Інформаційно-комунікаційні хмарні сервіси дають змогу учням практикувати своє мовлення, підвищити рівень граматичної компетентності, а педагогу підвищувати свою кваліфікацію та компетентність. Спеціальні додатки для смартфонів дають змогу для користувача використовувати навіть власний мобільний пристрій для доступу навчальних завдань та матеріалів, що забезпечує безперервний доступ та навчання 24 години на добу. А такі сервіси як Skype, Google Hangouts Meet, Google Groups та Microsoft Teams дозволять стирати кордони між країнами і спілкуватись безпосередньо з носіями іноземних мов.

Перспективи подальшого наукового пошуку лежать у площині використання маркерів конструктивності контекстного підходу щодо інтеграції предметних знань учнів старшої школи та новітніх ресурсів інформаційно-комп'ютерних технологій задля збагачення навчальної та інформатичної компетентностей особистості.

Література

Гриневиц Л., Елькін.О., Калашнікова С., Коберник І. та ін. (2016) Концептуальні засади реформування середньої школи. НУШ. 340 с.

Зайченко І.В. (2008) Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид., К., Освіта України, КНТ, 528 с.

Закон України «Про освіту» № 2145-VIII. Редакція від 09.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Дата звернення 10.08.2019)

Кон І.С. (1989) Психологія ранньої юності. М.: Просвітництво.

Коротун О. (2015) Хмарні SAAS – сервіси в освітньому процесі загальноосвітніх навчальних закладів. Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної. Випуск №7. С.49

Кузьмінський А.І. (2010) Технологія і техніка шкільного уроку: навч. посіб. К.: Знання, 121 с.

Монахов Д.Н., Монахов Н.В., Прончев Г.Б., Кузьменков Д.А. (2013) Облачные технологии. Теория и практика. М.: МАКС Пресс, 11 с.

Стрюк А.М., Рассовицька М.В. (2015) Використання хмарних технологій у комбінованому навчанні інформатики студентів інженерних спеціальностей. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія.. URL: <https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=1&hl=uk> (Дата звернення 21.08.2019)

Щукина Г. И. (1988) *Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся*. М.: Педагогика,.

Mell Peter and Grance Timothy. The NIST Definition of Cloud Computing (англ.). Recommendations of the National Institute of Standards and Technology. – 1 с.

Sakovich N. Everything-as-a-Service (XaaS): Definition and Examples. SamSolutions. URL:<https://www.sam-solutions.com/blog/everything-as-a-service-xaas-definition-and-examples/> (Application date 12.08.2019)

REFERENCES

Grinevich L., Elkin.O., Kalashnikova S., Kobernik I. ta in. Konceptualni zasadi reformuvannya serednoyi shkoli. NUSh. 2016 r. – 34 s.

URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (Data zvernennya 20.08.2019)

Zajchenko I.B. Pedagogika. Navchalnij posibnik dlya studentiv vishih pedagogichnih navchalnih zakladiv, 2-e vid. – K., «Osvita Ukrayini», «KNT», 2008. – 528 s.

URL:https://pidruchniki.com/14280824/pedagogika/klasifikatsiya_metodiv_navchannya (Data zvernennya 22.08.2019)

Zakon Ukrainy «Pro osvitu» № 2145-VIII. Redakciya vid 09.08.2019.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Data zvernennya 10.08.2019)

Kon I.S. Psihologiya rannoyi yunosti. – M.: Prosvitnictvo, 1989.

Korotun O. Hmarni SAAS – servisi v osvitnomu procesi zagalnoosvitnih navchalnih zakladiv. Naukovi zapiski. Seriya: Problemi metodiki fiziko-matematichnoyi. Vipusk №7. 2015 r. – s.49 URL: <http://eprints.zu.edu.ua/17178/> (Data zvernennya 20.08.2019)

Kuzminskij A.I. Tehnologiya i tehnika shkilnogo uroku : navch. posib. / A.I. Kuzminskij, S.V. Omelyanenko. – K.: Znannya, 2010. – 335 s.

Monahov D.N., Monahov N.V., Pronchev G.B., Kuzmenkov D.A. Oblachnye tehnologii. Teoriya i praktika. – M.: MAKSS Press, 2013 – 128 s.

Stryuk A.M., Rassovicka M.V. Viktoristannya hmarnih tehnologij u kombinovanomu navchanni informatiki studentiv inzhenernih specialnostej. Zhurnal Visnik Dnipropetrovskogo universitetu imeni Alfreda Nobelya. Seriya: Pedagogika i psihologiya. 2015.

URL:<https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=9920702473259696088&btnI=1&hl=uk> (Data zvernennya 21.08.2019)

Shukina G. I. Pedagogicheskie problemy formirovaniya poznavatelnyh interesov uchashihsya. – M.: Pedagogika, 1988.

Mell Peter and Grance Timothy. The NIST Definition of Cloud Computing (англ.). Recommendations of the National Institute of Standards and Technology. (September 2011). – 1 c. <https://csrc.nist.gov/publications/detail/sp/800-145/final> (Application date 19.07.2019)

Sakovich N. Everything-as-a-Service (XaaS): Definition and Examples. SamSolutions. 09.01.2019 <https://www.sam-solutions.com/blog/everything-as-a-service-xaas-definition-and-examples/> (Application date 12.08.2019)

Dovgopolyk K., Brazhnikova A. The pedagogical strategy of cloud service usage in boosting high school students' interest for foreign language learning.

The article considers the pedagogical potential of new learning tools, in particular, cloud services for motivating and stimulating the interest of high school students to learn foreign languages. The concept of interest, cloud services and cloud-based learning tools are revealed. Attention is drawn to the necessity for the teacher to understand the basic age and psychological characteristics of students for quality and productive work. It is given the classification of cloud services according to the methods of teaching while learning a foreign language. The article highlights not only the possibilities of providing cloud services to the subject teacher and their influence on students' interest, but also prospects of research on this topic.

Information and communication cloud services enable students to practice their language, improve grammatical competence, and educate their skills and competence. Special smartphone applications allow the user to use even their own mobile device to access training tasks and materials, providing continuous access and training 24 hours a day.

The prospect of further scientific research lies in the plane of using the markers of constructiveness of the contextual approach to integrate the subject knowledge of high school students and the latest resources of information and computer technologies to enrich the educational and informational competences of the individual.

Key words: *foreign language, cloud services, interest, activation, high school, learning tool, teaching method, competence.*